

SARS e sebetsana le merero ya dikhampani tsa di-PPE tse sa ikobeleng tefo ya lekgetho

Tshwane, 8 Mphalane 2021 – Haufinyane tjena Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di ntse di tsepamisitse maikutlo hodima dikhampani tse 52 tse sa ikobeleng tefo ya lekgetho tse fumaneng dikontraka tsa tjhelete e kana ka R1-billion ho fana ka disebediswa tsa tshireletso (PPE) mmoho le ditshebeletso tse ding tse amanang le Covid-19.

Ho fihlela jwale, ke dikhampani tse 11 tse seng di fumanwe di le molato mme ke dinyewe tse 7 tse pela makgotla a dinyewe ha tse 29 di le matsohong a Bolaodi ba Botjhotjhisi ba Setjhaba (NPA) hore ho ralwe dipampiri tsa diqoso le/kapa tsa tshwaro, ha ka nqa e nngwe ho na le didokete tse 5 tse ntseng di sebetswa ke di-Hawks.

SARS e kgonne ho fumana tjhelete e kana ka R170-million e leng ya makgetho a sa leshwang a dikontraka tsa di-PPE mme ke thepa ya tjhelete e kana kana ka R500-million (ho akarereditswe le tjhelete) tse tlasa ditaelo tsa bodisa. SARS e bile e ntse e fuputsa ditheo tse 33 tse amahanngwang le boradipolotiki.

Hodima moo, dikhampani tse ngata tse ileng tsa fumana dithenda tsa mmuso tsa tjhelete e kana ka R50-million bakeng sa ditshebeletso tse mabapi le Covid-19 tse ileng tsa ahlolwa ka lebaka la ho se ingodisetse Lekgetho la Boleng bo Ekeditsweng (VAT).

Dikhampani tsena di ile tsa abelwa dithenda ke Lefapha la Thuto la Gauteng hore di bolaye dikokwanahloko le ho etsa tlhwekiso e matla dikolong. Khampani e nngwe e ile ya abelwa thenda ke Lefapha la Ntshetsopele ya Setjhaba la KwaZulu-Natal hore e fane ka disebediswa tsa bophelo bo bottle mmoho le tse ding tse amanang le tseo.

Dikhampani tsena di ile tsa fumanwa di le molato mme tsa ahlolwa mane Lekgatleng la Lebatowa la Durban bekeng e fetileng. Dikahlolo tsena ke tsa ho tloha ho dikgwedi tse hlano ho isa ho tsa ho hlola tjhananeng nako ya dikgwedi tse leshome (ka boikgethelo ba kotlo). Dinyewe tsena di tshwana le tse ding tsa ba fumanweng molato mane Gauteng le Freistata.

Fusion Centre, e thehilweng ke mmuso, e filwe boikarabelo ba ho hlophisa karabelo ya bophethahatsi ba molao hodima diqoso tsa bobodu le manyofonyofo kapa diketso tse jwalo tse amehang, ho akarereditswe le taolo e mpe ya matlole a neng a reretswe kimollo le ho thibela ho ata ha mafu. Tshebedisano e pakeng tsa SARS le ditheo tse ding a bakile hore ho hapuwe thepa ya R41-million mmoho le tjhelete e amahanngwang le ditheo tsena tse boletseng ka hodimo.

Khomishenara ya SARS Edward Kieswetter o boletse hore SARS e ikemiseditse ho sebetsa mmoho le ditheo tsohle tsa bophethahatsi ba molao ho netefatsa ho eketseha ha boikobelo ho tsa lekgetho le tsa bolaodi ba meedi.

"Mokgatlo o ka se fele matla ho sala morao bao ba sa ikobelng boitlamo ba bona ba molao ka ho se ingodisetse Lekgetho la Boleng bo Ekeditweng, leo hantlentle le leng bohlokwa bakeng sa dikhampani tse amehang tse etsang kgwebo le makala a praevete le a setjhaba.

"Ho hlakile hore ho na le dikhampani tse sa ikamahanyeng le molao, tse batlang ho etsa phaello ka lebaka la sewa sena se kotsi se amang maphelo a dimiliyone tsa Maafrikaborwa, haholoholo ba fumanehileng le ba kotsing ya ho utlwisa bohloko. Se utlwisang bohloko ke hore matlole ana a sebediswa ho phela maphelo a borui," o rialo.

SARS e na le tjantjello e kgolo hodima phapang e teng pakeng tsa seo motho a se fumanang papisong le ditshenyehelo tsa hae mmoho le phallo ya tjhelete. Barekisi ba tlameha ho netefatsa hore merero ya bona ya VAT e eme hantle - e seng feela moo ho ntseng ho haella dikgutliso empa le hore mehlodi ya bona ya lekeno, haholoholo ditefo tse tswang dikontrakeng di ka kcona ho tshwantshiswa le tsa VAT e tla beng e kolotuwa kapa e lokelang ho leshwa.

"SARS e tla tswela pele ho fokisa le ho etsa hore dintho di be theko e hodimo bakeng sa bao ba sa ikobeleng tefo ya lekgetho. Mmuso o tshepetse ho SARS ho bokella lekgetho lohle hore o tle o tsebe ho fana ka ditshebeletso tse kang thekolohelo ya setjhaba ho magheku, ba kotsing ya ho utlwisa bohloko mmoho le ho malapa a jwalo. Bonokwane ba tsa lekgetho ke bonokwane bo kgothotsang bafumanehi le ba kotsing ya ho utlwisa bohloko," ho rialo Mong. Kieswetter.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ikopanye le SarsMedia@sars.gov.za